

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W STRYŻOWIE

ul. Słowackiego 8
38-100 Strzyżów
www.pssestrzyzow.pl

tel./fax. 17 276 11 52
e-mail: psse.strzyzow@pis.gov.pl

Strzyżów, dnia 11.03.2019 r.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu w zakresie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Strzyżowie w roku 2018.

Informację sporządzono na podstawie art. 12a ust. 3 ustawy z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity – Dz. U. z 2019 r. poz. 59)

1. Warunki zdrowotne środowiska.

W roku 2018 nadzorem Higieny Komunalnej objęto 77 obiektów użyteczności publicznej z ogółem nadzorowanych 153 obiektów. Jakość wody nadzorowano w 46 wodociągach.

Z wodociągów pobrano do badań w ramach nadzoru bieżącego 31 prób wody: 11 w ramach monitoringu kontrolnego oraz 6 prób w ramach monitoringu przeglądowego, 14 prób na basenach oraz 2 próby wody w kierunku bakterii Legionella na Krytej Pływalni w Strzyżowie. Próby wody pobrane w 2018 r. w basenach były kwestionowane ze względu na podwyższoną zawartość trójchlorometanu (powstaje w procesie uzdatniania wody preparatami chloru), w zakresie pozostałych parametrów nie uległy zakwestionowaniu.

Jakość wody w nadzorowanych wodociągach prowadzona jest poprzez prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę badań w ramach monitoringu wewnętrznego, na podstawie harmonogramów zaopiniowanych przez PPIS w Strzyżowie, przedkładanych co roku z uwzględnieniem zakresu i częstotliwości badań.

Kwestionowano 27 prób wody pobranych w wodociągach pod względem mikrobiologicznym: wodociąg Frysztak – bakterie grupy coli, Escherichia coli, enterokoki, wodociąg Czudec – bakterie grupy coli, wodociąg Strzyżów – bakterie grupy coli, Escherichia coli, wodociąg Szkoły Podstawowej Blizianka – enterokoki, wodociąg Szkoły Podstawowej Gwoźnica Dolna – bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w 22 °C, wodociąg Szkoła Podstawowa Glinik Górny – bakterie grupy coli, wodociąg Spółki Wodociągowo-Eksploatacyjnej w Hucie Gogołowskiej – bakterie grupy coli, wodociąg Szkoły Podstawowej w Markuszowej – bakterie grupy coli, wodociąg Szkoły Filialnej w Kozłótku – bakterie grupy coli, wodociąg Spółki Wodnej Cieszyna – Stęпина – Pułanki – bakterie grupy coli, Escherichia coli, wodociąg Szkoły Podstawowej w Konieczkowej – bakterie grupy coli, wodociąg Szkoły Podstawowej w Baryczce – bakterie grupy coli, wodociąg Szkoły Podstawowej Nr 2 w Lutczy – bakterie grupy coli, wodociąg Szkoły Podstawowej w Jaworniku - bakterie grupy coli.

Kwestionowano 1 próbę wody pod względem fizykochemicznym (wodociąg Frysztak – mangan).

W związku z powyższym wydano 24 decyzje administracyjne na poprawę jakości wody, w tym 21 z terminem natychmiastowym i orzeczeniem o braku przydatności wody do spożycia pod względem bakteriologicznym, 3 decyzje o warunkowej przydatności wody (wodociąg Czudec, wodociąg w Hucie Gogołowskiej i wodociąg Frysztak). Zgodnie z obowiązującą procedurą wydano 34 komunikaty o jakości wody, zamieszczone na stronie internetowej www.pssestrzyzow.pl. Każdorazowo, po stwierdzeniu złych parametrów wody, zarządcy tych obiektów przeprowadzali działania naprawcze, po wykonaniu których zlecali ponowne badania. Na terenie gminy Niebylec we wszystkich szkołach i w pojedynczych placówkach w pozostałych gminach zamontowano lampy UV. Końcowa ocena wodociągów jest dobra.

W roku 2018 nadzorem PSSE objętych było również 9 obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, dworzec PKS w Strzyżowie, 3 ustępy publiczne oraz 21 zakładów fryzjerskich, 7 kosmetycznych i 2 zakłady fryzjersko–kosmetyczne a także 2 solaria. Placówki są w dobrym stanie sanitarno–technicznym. Ponadto pobrano 2 próby piasku, które nie uległy zakwestionowaniu.

W roku 2018 w ramach działań Higieny Komunalnej wykonano 79 kontroli i pobrano do badań łącznie 31 próby wody. Wydano ogółem 103 decyzje w tym: 24 nakazujące poprawę jakości wody, 57 stwierdzających przydatność wody do spożycia, 1 decyzję na materiały użyte do modernizacji i dystrybucji wodociągów oraz 8 decyzji kosztowych.

Ponadto wydano 13 decyzji dotyczących warunków ekshumacji i przeniesienia zwłok oraz 9 postanowień dotyczących warunków transportu zwłok z zagranicy.

2. Obiekty żywności i żywienia.

Pod nadzorem Higieny Żywności i Żywienia w roku 2018 znajdowało się 545 zakładów obrotu, produkcji żywności oraz żywienia zbiorowego. W ub. r. przedsiębiorcy zlikwidowali 13 zakładów. Wydano 52 decyzje zatwierdzające nowe zakłady, w tym 27 zatwierdzone decyzjami bezwarunkowymi.

W obiektach żywności i żywienia wykonano 605 kontroli. Do badań pobrano 329 próbek żywności (w tym: 209 w ramach urzędowej kontroli żywności oraz 120 w ramach monitoringu). Trzy próbki były kwestionowane – dotyczyło to próbek kiełbasy w których została przekroczona suma WWA.

Do PPIS w Strzyżowie w 2018 r. wpłynęło 21 skarg, dotyczących m.in.: sprzedaży środków spożywczych po terminach ważności, niewłaściwego przechowywania środków spożywczych, niewłaściwej jakości chleba, niewłaściwej jakości posiłków wydawanych w zakładzie żywienia otwartego oraz w stołówce szkolnej, niewłaściwego stanu sanitarnego w zakładzie, podejrzenia zatrucia lodami, braku informacji dla klienta o alergenach występujących w sprzedawanych środkach spożywczych nieopakowanych. Pięć skarg z powyższych się potwierdziło. W 2018 r. przekazano 1 wniosek o ukaranie z art. 103 ust. 1 pkt 4 o bezpieczeństwie żywności i żywienia do PPWIS w Rzeszowie celem rozpatrzenia według właściwości.

Podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na znakowanie, oświadczenia żywieniowe i zdrowotne, przechowywanie żywności nieopakowanej, nietrwałej mikrobiologicznie, informacje o alergenach zawartych w potrawach w zakładach żywienia zbiorowego. W związku z przypadkami występowania w Polsce afrykańskiego pomoru świń wzmociono również nadzór nad sprzedażą mięsa oraz wyrobów pochodzenia wieprzowego i dzicyzny. Przesyłano dwa razy w tygodniu raporty z ilości i wyników przeprowadzonych kontroli.

W 2018 r. wydano 216 decyzji administracyjnych, w tym m.in. 21 dotyczących poprawy stanu sanitarno-technicznego, 13 zakazujących wprowadzania do obrotu handlowego środków spożywczych przeterminowanych – z rygorem natychmiastowego wykonania. Wydano również 78 decyzji płatniczych w zakładach, w których stwierdzano nieprawidłowości oraz nałożono 18 mandatów karnych na sumę 2450 zł.

W 2018 r. nadzorowano stołówki szkolne. W trakcie przeprowadzanych kontroli dokonano oceny zgodności posiłków szkolnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty – w trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości z przestrzeganiem przepisów ww. rozporządzenia.

W okresie letnim przeprowadzano kontrole w dniach wolnych od pracy oraz w godzinach popołudniowych, z uwzględnieniem zakładów żywienia zbiorowego, automatów do lodów, oraz zakładów znajdujących się przy trasach turystycznych.

Stan sanitarny zakładów żywieniowych w 2018 r. ocenia się jako dobry.

3. Zakłady pracy - Środowisko pracy:

W nadzorowanych w roku 2018 zakładach pracy zatrudnionych było ogółem 2667 pracowników (2015 r. – 2070, 2016 – 2136, 2017 – 2214). Na stanowiskach pracy, na których występują czynniki szkodliwe i uciążliwe (w kontakcie) zatrudnionych jest 1966 pracowników (2014 r. – 1737, 2015 r. – 1663, 2016 r. – 1726, 2017 - 1776). Narażonych na czynniki szkodliwe powyżej NDN/NDS jest 71 osoby (2014 r.–50, 2015 r. – 40, 2016 r. – 60, 2017 r. - 62) w tym: hałas 65 (2014 r. – 50, 2015 r. – 26, 2016 r. – 42, 2017 r. - 39), pyły - 6 (2014 r.- 26, 2015 r. – 14, 2016 r. – 10, 2017 r. - 8). Narażen na związki toksyczne powyżej NDS nie było pracowników (w 2016 r. – 8, 2017 r. – 15).

Zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych :

- a) 2015 r. – 1 (zespół cieśni w obrębie nadgarstka),
- b) 2016 r. - 2 (przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat)
- c) 2017 r. – 1 (choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza)
- d) 2018 r. – 2 (choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza oraz obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczonym jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz)

W roku 2018 nie wydawano decyzji dotyczących chorób zawodowych.

Przeprowadzono 7 postępowań wyjaśniających w sprawie podejrzeń chorób zawodowych.

W 2018 r. kontrolą objęto 5 zakładów pracy, w których występują czynniki rakotwórcze (pył drewna twardego, WWA). Narażonych na czynniki rakotwórcze jest łącznie 280 pracowników (266 mężczyzn i 14 kobiet). Skontrolowano 19 zakładów pracy, w których narażonych na czynnik biologiczny jest łącznie 254 pracowników. Narażenie dotyczy grupy 2 i 3 zagrożenia. Decyzji dotyczących czynników biologicznych nie wydawano.

W 2018 r. przeprowadzono 92 kontrole w 81 zakładach pracy.

Wydano 27 decyzji administracyjnych, w tym 15 decyzji z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego i 12 decyzji dotyczących opłat.

4. Placówki nauczania i wychowania:

W 2018 r. w ewidencji Higieny Dzieci i Młodzieży znajdowało się ogółem 126 placówek, w tym: 76 to stałe placówki nauczania i wychowania oraz 50 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży. W tych obiektach wykonano łącznie 187 kontroli. W nadzorowanych placówkach ogólny stan sanitarny ocenia się jako dobry.

Pomiary *dostosowania mebli szkolnych* do wzrostu dzieci dokonano w 10 przedszkolach, 12 szkołach podstawowych, w 4 Zespołach Szkół. Przebadano 2079 uczniów i zmierzono 1040 stolików i krzeseł w placówkach, z tego wszystkie dzieci siedziały prawidłowo.

W 2018 roku przeprowadzono również pomiary **obciążenia uczniów ciężarem tornistrów** w dwóch placówkach: w Szkole Podstawowej nr 2 w Strzyżowie oraz w Szkole Podstawowej w Wiśniowej. Przebadano łącznie 678 uczniów w 30 oddziałach. Pomiarów dokonywano w gabinecie profilaktyki i pomocy przedlekarskiej. Wyniki pomiarów ciężaru tornistrów w poszczególnych grupach wiekowych w obydwu szkołach przedstawiały się następująco:

- ❖ waga tornistra wraz z jego zawartością w klasach 1 do 3 wahała się od 1,5 kg do 5,5 kg,
- ❖ waga tornistra wraz z jego zawartością w klasach 4 do 6 wahała się od 2,4 kg do 9,3 kg,
- ❖ waga tornistra wraz z jego zawartością w klasach 7 do 8 wahała się od 4,5 kg do 8,3 kg.

Zaobserwowano, iż po mimo zapewnienia przez szkoły szafek lub miejsc do pozostawienia podręczników i zeszytów do ćwiczeń, uczniowie dźwigają je do domów. Jest to spowodowane koniecznością odrabiania zadań, przez co plecaki i tornistry są ciężkie.

Dożywianie dzieci i młodzieży prowadzone było w formie ciepłych posiłków w 47 placówkach. Z pełnych obiadów korzystało 784 dzieci i młodzieży, posiłki jednodaniowe placówki wydały dla 1223 uczniów. 34 placówki wydało napoje dla 2720 uczniów, 830 uczniów korzystało z posiłków finansowanych przez GOPS. Stołówki i punkty wydawania posiłków, które funkcjonują w szkołach są pod stałym nadzorem Stacji. Kontrole potwierdzają poprawę się stanu technicznego i sanitarnego we wszystkich pomieszczeniach, gdzie przygotowuje się jakiegokolwiek dożywianie.

W elektronicznej bazie wypoczynku MEN w okresie ferii i wakacji zarejestrowanych było ogółem 51 turnusów. Na terenie powiatu, w sezonie zimowym i letnim w 2018 roku, skontrolowano 49 różnych form wypoczynku dzieci i młodzieży oraz wykonano 9 kontroli w ramach akcji „otwarte drzwi”. Były to obozy i kolonie w obiektach hotelarskich oraz zajęcia organizowane na bazie szkół. Z wypoczynku skorzystało 2026 dzieci i młodzieży.

Placówki wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży były przygotowane prawidłowo. Nie wpłynęły żadne uwagi dotyczące ich funkcjonowania. Przeprowadzone kontrole wykazały zadawalający stan sanitarno – porządkowy. Wypoczynek dla dzieci i młodzieży zarówno w formie wyjazdowej organizowany był przez placówki prowadzące działalność całoroczną. Placówki gwarantowały uczestnikom dobre warunki zakwaterowania, utrzymania higieny osobistej oraz prowadzenia zajęć rekreacyjnych. Systematycznie z roku na rok ulega poprawie stan sanitarny placówek wypoczynku.

Kontynuowano współpracę z Komendą Powiatowa Policji w Strzyżowie. W ramach akcji „Bezpieczne wakacje” przeprowadzono 6 kontroli placówek wypoczynku letniego i zimowego wspólnie z przedstawicielami KPP. Na stronach internetowych KPP oraz PSSE zamieszczone są informacje i zdjęcia z realizacji z przeprowadzonych wspólnych działań.

W ramach zapewnienia zdrowych i bezpiecznych ferii oraz wakacji realizowano kampanię edukacyjną „Bezpieczne i zdrowe ferie oraz wakacje” skierowane do dzieci i młodzieży, a także opiekunów na koloniach i obozach. Dla uczestników wypoczynku prowadzone były pogadanki na temat skutków używania dopalaczy oraz bezpiecznych zachowań podczas wakacji. Ponadto podczas kontroli pracownicy PSSE prezentowali alkogogle i narkogogle, które były doskonałym narzędziem do zaprezentowania uczestnikom wypoczynku tego jak alkohol i narkotyki działają na nasze zmysły. Pozornie proste czynności wykonywane w alkogoglach i narkogoglach stają się o wiele trudniejsze. Zniekształcenie obrazu, spowolnienie czasu reakcji, problemy z oceną odległości i kierunków – to tylko niektóre z efektów obecności alkoholu i narkotyków w organizmie. O tym, jak zmienia się świat osoby nietrzeźwej i pod wpływem środków odurzających miały okazję przekonać się uczestnicy wypoczynku zakładając te specyficzne okulary. Udzielano instruktażu dotyczących szczególnie zasad bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego w czasie prowadzenia zajęć sportowych. Wszystkie zorganizowane zajęcia odbywały się pod nadzorem nauczycieli i opiekunów. W trakcie przeprowadzania kontroli placówek były omawiane i przekazane materiały edukacyjne. Ponadto we własnym zakresie opracowano i rozprowadzono ulotkę nt. „Jak bezpiecznie spędzić wakacje?”. Na stronie internetowej www.pssestrzyzow.pl umieszczona została treść tej ulotki, jak również informacja dla organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży oraz informacja w sprawie wymagań higieniczno-sanitarnych dla stacjonarnych obozów pod namiotami.

W ramach przeprowadzonych działań profilaktycznych wystosowano 7 wystąpień. Wystąpienia były kierowane do Dyrektorów placówek oraz do 4 Wójtów Gmin i Burmistrza Strzyżowa poświęcone były tematyce dot.: bezpiecznych i zdrowych ferii, przeciążonych tornistrów/plecaków, bezpiecznego prowadzenia prac remontowych i modernizacyjnych w placówkach, „bezpiecznych wakacji”, piaskownic i placów zabaw, bezpieczne zabawki - jak wybierać i dezynfekować zabawki?, jakości powietrza(mikroklimatu) w pomieszczeniach placówek nauczania i wychowania, skutkami zachorowań na choroby zakaźne. W ramach działalności profilaktycznej przekazywano nauczycielom i dyrektorom szkół informacje dotyczące zapobieganiu powstawania wad postawy i chorób pasożytniczych.

W 2018 HDiM sprawowała także nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w 13 szkołach podstawowych i 7 zespołach szkół.

W 2018 r. kontrolami objęto wszystkie placówki nauczania, wychowania i wypoczynku. Wydano ogółem 21 decyzji. W celu poprawy warunków sanitarno – higienicznych wydano 14 decyzji, 5 dotyczyło zmiany terminu, a 2 dotyczyły zatwierdzenia żłobków. Wydano 15 decyzji kosztowych w placówkach, w których stwierdzono nieprawidłowości. Stwierdzane nieprawidłowości podczas kontroli to:

- zły stan techniczny podłóg w salach zabaw/salach lekcyjnych/salach gimnastycznych,
- brak osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania,
- brak pomiaru oświetlenia w salach lekcyjnych,
- zły stan sanitarno-techniczny ścian i sufitów w salach lekcyjnych/korytarzach/salach gimnastycznych,
- brak zlewu z doprowadzoną wodą bieżącą w pracowniach chemicznych,
- częściowy brak ogrodzenia wokół budynków szkół

Decyzje zmieniające termin realizacji decyzji wydaje się na wniosek strony. Występują również przypadki, że pomimo zapewnienia środków finansowych remonty nie odbyły się z przyczyn proceduralnych lub braku wykonawców.

Większość nadzorowanych obiektów jest zadbana i nie budzi zastrzeżeń pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

Podsumowując należy stwierdzić, że sytuacja w placówkach oświatowo-wychowawczych z roku na rok ulega poprawie. Pomieszczenia dydaktyczne, sanitariaty, sale gimnastyczne, korytarze systematycznie remontowane, poprawiany jest ich standard, wymieniane są ławki i krzesła, oświetlenie elektryczne, co zapewnia uczniom lepsze warunki nauki.

5. Oświata zdrowotna i promocja zdrowia:

Kierunki działań Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Strzyżowie w 2018 roku wynikały z założeń Narodowego Programu Zdrowia, wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia i dostosowane były do potrzeb zdrowotnych ludności. Ponadto prowadzona działalność była ściśle związana z aktualnymi problemami zdrowotnymi społeczności lokalnej oraz wynikała z aktualnej sytuacji epidemiologicznej w powiecie strzyżowskim.

Działania oświatowo-zdrowotne prowadzono w odniesieniu do dzieci, młodzieży, rodziców, nauczycieli, wychowawców, pracowników i pacjentów zakładów opieki zdrowotnej. W celu poprawy stanu zdrowotnego społeczności naszego powiatu oraz kreowania zdrowego stylu życia podejmowano działania w zakresie programów krajowych, wojewódzkich, lokalnych oraz innych przedsięwzięć prozdrowotnych obejmujących problematykę zdrowia publicznego, mających na celu dostarczenie wiedzy w zakresie zagrożeń środowiska w jakim żyjemy, realizując w 2018 r:

1. Programy ogólnopolskie:

- 1) *Trzymaj formę*” -2130 uczniów i rodziców
- 2) *Ars czyli jak dbać o miłość*- 76 uczniów
- 3) *Podstępne WZW*- 120 uczniów
- 4) *Znamię! Znam je?* – 270 uczniów
- 5) *Bieg po zdrowie* – 603 uczniów i rodziców

2. Programy wojewódzkie:

- 1) *Moje dziecko idzie do szkoły* ” 986 uczniów i rodziców
- 2) *Wybierz życie pierwszy krok*- szkoły ponadgimnazjalne –151 uczniów,
- 3) *„Zawsze Razem”*- 144 uczniów
- 4) *Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową. Edukacja młodzieży szkolnej* – szkoły ponadgimnazjalne – 484 uczniów,
- 5) *Nie pal przy mnie proszę*”- 571uczniów i rodziców
- 6) *Znajdź właściwe rozwiązanie*”- 643 uczniów i rodziców
- 7) *„Czyste Powietrze wokół nas”*- 832 uczniów i rodziców

3. Programy lokalne:

- 1) *Edukacja pacjentów z nadciśnieniem tętniczym – placówki służby zdrowia – 4482 osób,*
- 2) *Serce masz tylko jedno – placówki służby zdrowia – 3692 osób,*

4. Akcje prozdrowotne:

- 1) *Światowy Dzień bez tytoniu – 2382 osób,*
- 2) *Światowy Dzień AIDS – 277 osób,*
- 3) *Światowy Dzień Rzucenia palenia – 831 osoby,*
- 4) *Akcja letnia „Bezpieczne wakacje” i „Bezpieczne ferie” – 3836 osób*
- 5) *Światowy Dzień Zdrowia – 3762 uczestników,*
- 6) *Akcja Grypa- 224 uczestników*
- 7) *Działania związane z utrzymaniem rezultatów projektu KIK/68 – ok. 1686 uczestników*

W ramach tych działań przeprowadzono 70 wizytacji w placówkach służby zdrowia oraz placówkach nauczania i wychowania. Zorganizowano 3 szkolenia (48 uczestników) i 203 narady (501 uczestników) dla realizatorów programów edukacyjnych. Organizowano konkursy plastyczne i konkursy wiedzy. Udzielano poradnictwa tematycznego, instruktaży, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. We własnym zakresie opracowano ulotki do realizacji 2 lokalnych programów profilaktycznych: „*Serce masz tylko jedno*” oraz „*Edukacja pacjentów z nadciśnieniem tętniczym*” a także do akcji „*Bezpieczne ferie*” i „*Bezpieczne wakacje*”.

PSSE w Strzyżowie była **organizatorem**:

- 1) Powiatowy Przegląd Małych Form Teatralnych „**Porozmawiajmy o uzależnieniach**”
- 2) *Konkurs wiedzy o HIV/AIDS dla szkół ponadgimnazjalnych*

PSSE w Strzyżowie była **współorganizatorem** następujących konkursów:

- 1) plastyczny pt. „**Jem zdrowo i kolorowo**” w Szkole Podstawowej w Niebylcu,
- 2) plastyczny „**Choroby spowodowane nieprawidłowym odżywianiem się – anoreksja, bulimia, niedowaga, otyłość**” w Zespole Szkół w Wysokiej Strzyżowskiej nr 2,
- 3) plastyczny „**Ja przeciw używkom – nie piję, nie palę, nie biore**” w Zespole Szkół w Wysokiej Strzyżowskiej nr 1,
- 4) na najciekawszy strój ekologiczny pt „**Jak dbamy o swoje środowisko**” w Szkole Podstawowej w Połomi,
- 5) plastyczny „**Moja rodzina trzyma formę**” dla klas gimnazjalnych w Połomi,
- 6) plastyczny „**Aktywnie spędzam czas wolny**” w Szkole Podstawowej w Szufnarowej,
- 7) na prezentację multimedialną „**Użytki są szkodliwe**” w Szkole Podstawowej w Żyznowie,
- 8) wiedzy **dot. wartości odżywczych warzyw i owoców** w Szkole Podstawowej w Grodzisku,
- 9) literacki na wiersz, **przysłowie i rymowankę o zdrowiu** w Szkole Podstawowej w Połomi,
- 10) na zestaw śniadaniowy pt. **Policz się ze śniadaniem**” w Zespole Szkół w Godowej,
- 11) plastyczny pt. „**W jaki sposób możemy zadbać o swoje zdrowie**” oraz „**Nasze propozycje na Dzień Zdrowego Śniadania**” w Szkole Podstawowej w Jaszczurowej,
- 12) wiedzy o zdrowiu „**Więcej wiem – dobrze wybieram**” w Jaworniku.

Ponadto prowadzono **działania organizacyjne i edukacyjne** w zakresie:

- konkurs plastyczny dla uczniów klas I-III „**Zawsze razem**”
- konkurs plastyczny dla uczniów klas gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych „**Porozmawiajmy o AIDS**”,

- *konkurs na plakat z hasłem antynikotynowym,*
- *konkurs Trzymaj formę aktywnie i zdrowo,*
- *konkurs na spot profilaktyczny „Wybierz Życie pierwszy krok”,*
- konkurs na projekt edukacyjny promujący aktywne uczestnictwo rodziców w realizacji programu edukacyjnego **Trzymaj Formę**
- zorganizowano stoisko informacyjno-edukacyjne w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia,
- prowadzono działania informacyjno-edukacyjne dla uczestników zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży,
- zredagowano 2 artykuły do gazet lokalnych: „*Waga i Miecz*”, „*Głos Niebylca*”,
- sporządzano comiesięczne raporty z zakresu realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w powiecie strzyżowskim,
- udzielano poradnictwa tematycznego, instruktaży, konsultacji, prowadzono monitoring oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Przy współpracy lokalnych gazet (Głos Niebylca, Waga i Miecz), w zakresie realizowanych kampanii i programów docierano do szerszej liczby mieszkańców powiatu, by objąć ich działaniami profilaktycznymi. Nagłaśnianie takich akcji to główna metodyka ich realizacji, ponieważ im większa liczba odbiorców tym większa szansa na poprawę sytuacji zdrowotnej społeczeństwa.

Działalność Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w Strzyżowie nie ograniczała się do samej realizacji zadań. Były to działania mające na celu pozyskanie środków finansowych do zapewnienia odpowiedniego poziomu organizowanych konkursów, imprez oświatowo-zdrowotnych dla młodzieży oraz szeroko pojętej realizacji programów edukacyjnych. W rezultacie uzyskano 5500 zł z funduszy Wójtów wszystkich gmin powiatu oraz od Starosty Strzyżowskiego – wykorzystanych w całości na zakup nagród dla uczniów wyróżniających się w realizowanych przez PSSE programach prozdrowotnych.

6. Zakłady służby zdrowia.

W ub. roku w powiecie funkcjonowało 138 zakładów lecznictwa otwartego będących pod nadzorem PPIS Strzyżowie, w tym: 39 przychodni i NZOZ-ów lekarskich (z tego 18 placówek wykonuje szczepienia ochronne), 11 zakładów rehabilitacji leczniczej, 29 indywidualnych praktyk lekarskich, 32 indywidualne praktyki lekarzy dentyków, 4 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie, 8 grupowych praktyk pielęgniarskich i 15 innych.

W 2018 r. wykonano 148 kontroli w zakładach służby zdrowia (w tym 18 w placówkach prowadzących szczepienia ochronne), przeprowadzono 259 dochodzeń epidemiologicznych w kierunku chorób zakaźnych (w 2017 – 257, w 2016 – 178, w 2015 – 232). Stan sanitarno – techniczny obiektów służby zdrowia w powiecie ocenia się jako dobry.

7. Zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych.

Porównując zarejestrowane zachorowania na choroby zakaźne i zakażenia w stosunku do roku 2017 stwierdza się nieznaczny wzrost zachorowań na zatrucia pokarmowe o etiologii Salmonella (w 2017 – 6 a w 2018 – 14). Zanotowano nieznaczny spadek zachorowań na grype nie potwierdzoną badaniami w 2017, kiedy to stwierdzono 800 przypadków, a w 2018 r. zanotowano – 723 przypadki. Stwierdza się znaczny wzrost zachorowań na boreliozę w roku 2017 – 11 a w roku 2018 - 31. W 2018 zanotowano spadek zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy – z 45 przypadków w roku 2017 do 19 w roku 2018.

W 2018 roku pojawiły się zachorowania na choroby, których w poprzednich latach nie notowano na terenie powiatu strzyżowskiego, a są to: WZW typu A (1), Choroba meningokokowa – zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych (1), choroba Creutzfeldta – Jacoba (1), toksoplazmoza wrodzona (1). Przypadków gruźlicy zanotowano w 2017 r. – 9, a w 2018 r. – 4. W 2018 r. wydano 14 upomnień i 10 tytułów wykonawczych na rodziców, którzy uchylają się od obowiązkowych szczepień swoich dzieci. Zgłoszono 81 styczości i pokąsań przez zwierzęta bez potrzeby szczepień oraz 23 przypadki styczości i narażenia na wścieklicznę, po których podjęto szczepienia przeciw wścieklicznie. Prowadzono stałą współpracę z Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Strzyżowie w zakresie nadzoru nad zoonozami.

Na bieżąco aktualizowany jest Powiatowy plan działania na wypadek wystąpienia epidemii przewidywany na wypadek wystąpienia masowych zachorowań na choroby zakaźne będące skutkiem katastrofy, zawleczenia, lub ataku bioterrorystycznego.

Zestawienie zgłoszeń chorób zakaźnych w roku 2018

Lp	Jednostka chorobowa	2015	2016	2017	2018
1.	Salmonellozy	12	8	6	14
2.	Bakt. zakażenia jelit. wywołane przez Clostridium difficile	10	2	4	5
3.	Bakt. zakażenia jelitowe wywołane przez Campylobacter	0	2	0	0
4.	Bakteryjne zakażenia jelitowe określone i nieokreślone	3	4	1	4
5.	Bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	3	4	2	3
6.	Nieżyt jelitowy wywołany przez rotawirusy	56	12	45	19
7.	Nieżyt jelitowy wywołany przez adenowirusy	4	2	3	1
8.	Wirusowe i inne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	39	31	30	16
9.	Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – u dzieci do lat 2	25	13	71	33
10.	Biegunki	-	-	-	56
11.	Płonica (Szkarlątyna)	9	24	32	13
12.	Borelioza z Lyme	9	11	11	31
13.	Styczość i narażenie na wścieklicznę	78	73	105	81
14.	Styczość i narażenie na wścieklicznę – potrzeba szczepień	13	18	11	23
15.	Ospa wietrzna	153	163	169	130
16.	Różyczka	0	0	0	0
17.	Róża	0	0	0	6
18.	Wirusowe zakażenie wątroby typ C, B, A	0B 3C	0 C 1 B	2 C 0B	1 C 0 B 1 A
19.	Choroba wywołana przez HIV- której skutkiem są określone choroby	0	0	0	0
20.	Świnka	2	4	8	4
21.	Grypa potwierdzona badaniami	4	12	2	10
22.	Grypa nie potwierdzona badaniami	323	562	800	723
23.	Bakteryjne zapalenie opon mózg. i/ lub mózgu	6	4	3	1
24.	Kleszczowe zapalenie mózgu	-	-	-	1
25.	Posocznica wywołana przez Streptococcus Pneumoniae	-	-	1	-
26.	Choroba wywołana przez streptococcus pyogenes	-	-	1	-
27.	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	-	-	1	1
28.	Zapalenie opon mózgowych	-	-	-	5
29.	Zapalenie mózgu – inne i nieokreślone	1	-	-	-
30.	Posocznica bakteryjna noworodka	-	-	-	-

31.	Zatrucia pestycydami	-	-	-	-
32.	Nowo wykryte zakażenia HBs	-	-	-	-
33.	Mononukleozą zakaźną	-	-	-	-
34.	Choroba wywołana przez Hantawirusy	-	-	-	-
35.	Zap. Opon mózgowo – rdzeniowych w pólpaści	-	-	-	-
36.	Choroba meningokokowa – zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	-	-	-	1
37.	Choroba Creutzfeldta – Jacoba	0	0	0	1
38.	Toksoplazmoza wrodzona	0	0	0	1
39.	Bąblowica	1	-	1	-
40.	Gruźlica	4	9	9	4
41.	Odra	0	0	0	-
42.	Krzusiec	2	2	-	-
43.	Inne bakteryjne zatrucia pokarm. wywołane jadem kiełbasianym	-	1	-	-
44.	Kiła	-	1	-	-

Analiza stanu uodpornienia populacji dzieci do lat trzech przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, wzw typu B, Poliomyelitis, Haemophilus influenzae, odrze, śwince i różyczce, pneumokokom:

➤ DTP	2016 – 2018 r.	– 82,4 %,
➤ wzw B	2016 – 2018 r.	– 96,7 %,
➤ Polio	2016 – 2018 r.	– 82,4 %,
➤ Hib	2016 – 2018 r.	– 82,4 %,
➤ odra, świnka i różyczka	2016 – 2018 r.	– 82,7 %
➤ pneumokoki	2017 – 2018 r.	– 78,7 %

Na terenie powiatu strzyżowskiego w ciągu ostatnich 10 lat zostało zgłoszonych 28 odczynów poszczepiennych (tzw. NOP-y) – wszystkie zakwalifikowane jako łagodne.

8. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

W ramach działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano ogółem 43 opinie w zakresie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz 17 decyzji płatniczych. Na wnioski Burmistrza Strzyżowa i wójtów gmin wydano 10 opinii dotyczących konieczności przeprowadzenia ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko. Dokonano 3 uzgodnień dotyczących warunków realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Uzgodniono warunki zabudowy dla jednej inwestycji. Sporządzono 3 opinie dotyczące miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 2 uzgodnienia studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Zaopiniowano 3 projekty budowlane. Wydano 17 opinii w trybie art. 56 ustawy Prawo budowlane dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, w tym m.in. oczyszczalni ścieków w Godowej oraz kotłowni w Fabryce Mebli DIRECTLINE Sp. z o.o. w Strzyżowie.

9. Podsumowanie

W 2018 roku pracownicy nadzoru bieżącego i zapobiegawczego wykonali 1213 kontroli i wizytacji (w 2017 – 1163, 2016 – 1181). Pobrano do badań 31 próby wody (2017 – 52, 2016 – 53) oraz 329 próbek żywności (w 2017 – 214, 2016 – 288) w ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności. Przeprowadzono 259 dochodzeń epidemiologicznych w kierunku chorób zakaźnych (2017 – 257, 2016 – 178). Dla realizatorów programów edukacyjnych przeprowadzono 203 narady i 5 szkoleń (w 2017 – 193 narady i 5 szkoleń, w 2016 – 148 narad i 5 szkoleń), w których wzięło udział 539 osób (2017 – 516, w 2016 – 422 osoby).

W roku 2018 pracownicy PSSE przeprowadzili wspólne z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie 6 kontroli placówek wypoczynku dzieci i młodzieży. Stacja współpracowała z Powiatowym Inspektorem Weterynarii w zakresie nadzoru nad zoonozami oraz nadzoru nad środkami spożywczymi pochodzenia zwierzęcego.

W roku 2018 pozyskano ogółem 5 500 zł (2017 – 7 100 zł, 2016 – 6 500 zł) z funduszków wszystkich gmin powiatu oraz od Starosty – wykorzystanych w całości na zakup nagród dla uczniów wyróżniających się w realizowanych przez PSSE programach prozdrowotnych.

W prowadzonych w 2018 r. postępowaniach administracyjno-egzekucyjnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Strzyżowie wydał:

- 1) 269 decyzji merytorycznych (w 2017 – 207, w 2016 – 221),
- 2) 129 decyzji płatniczych na kwotę 14 795,15 zł (w 2017 – 106 na kwotę 11 089,58 zł, w 2016 – 96 na kwotę 10 896,11 zł),
- 3) 19 mandatów o łącznej wartości 2 650 zł (w 2017 – 16 – 2 300 zł, w 2016 – 21 – 3 700 zł).

Ponadto wydano 9 postanowień dotyczących warunków transportu zwłok z zagranicy, 13 decyzji dotyczących warunków ekshumacji i przeniesienia zwłok na cmentarzach. Wydano również 2 postanowienia o nałożeniu grzywny i 16 upomnień.

W roku 2018 nie wniesiono odwołań od decyzji, czy też zażaleń na postanowienia wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Strzyżowie.

Na podstawie działań przeprowadzonych przez PSSE Strzyżów można ocenić jako dobry stan bezpieczeństwa publicznego Powiatu Strzyżowskiego w roku 2018, w zakresie dotyczącym działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Strzyżowie.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Strzyżowie

mgr Zdzisław Sarna